“Hezkidetza prozesuak martxan” Zenbait gako

Prozesua: **Alboan**. Amaia Alberdi Ruiz de Alegría, María Lezaun Tola

Ikerketa: Mondragon Unibertsitatea. Amelia Barquín López, Amaia Alberdi Ruiz de Alegría, Miren Baranguan Yarza.

Gure ikerketa. Helburuak

8 ikastetxe eta gazte programa sozio-edukatibo 1

- Hezkidetza proiektuaren prozesuan **alderdi esanguratsuak hautematea eta aztertzea**. Gakoak, oztopoak, erresistentziak, estrategiak, parte-hartzea...
- **Gogoetak eta ondorioak baliagarriak izatea** ikastetxe horientzat, prozesuan beranduago sartu diren beste batzuentzat eta etorkizunean sartuko direnentzat

Gure ikerketa

- Parte hartu duten ikastetxeak
  - Askotarikoak: titularitatea, tamaina, kokapena, etapak, talde eragileak...
  - Prozesuan daramaten denbora, prozesuak beraiek
- 2 edo 3 elkarrizketa erakunde bakoitzean eta talde eztabaida bat. Guztira: 23 elkarrizketa eta 8 talde eztabaida
- Esker onak

Talde eragilea edo motorra

- Askotariko sorrera
- Konposizioa: kopurua (2 - 4/7), ziklo desberdinak
- Egonkortasuna/aldaketak
- Denbora: liberazioa, denbora asignatua, maiztasuna
- Koordinatzailearen rola
- Gizonen parte-hartzea. Bi koordinatzaile gizon, gizon bat beste bi taldetan
- Zuzendaritza-kideen partehartzea
- Partaideen jarrera. Giroa
- Formazioa
- ...

*- Eskola eraldatzaile batek koordinazioa oinarri euki behar du; eta **koordinatzeko orduak** behar dituzu. Koordinatu ez duzu egiten, edo baita ere, kafea hartzen ari zaren bitartean, patio zaintza daukazula o ez daukazula... Eta, aparte, hezkidetza talde bat baldin badago denbora aurrera egiten ari dana modu jasangarri batean koordinatuta, baliabide gehiago ematen ditu gero prozesu hortan ikasleak elkartzeko, familiak elkartzeko...*

*- [...] **elkartzen gara elkarbizitzako eta hiritartasuneko taldetxo batean** [...]. Baina klaro, hiritartasunean hor dago sartuta beste, bueno dago sartuta elkarbizitza, aniztasuna, ez dakit zer... orduan, elkartzen gara astean ordu bete. Baldin badago bullying kasu bat edo protokolo bat zabaldu behar bada edo tutoretza plana egin behar bada edo eskolako jantokiko arautegia ikusi behar bada, ba batzuetan guretzako jada hezkidetzarako benetako denbora galdu egiten dugu. Gero, 3 hilabetean behin elkartzearekin talde eragilearekin ba niretzako ez da nahikoa.*

- *Ba beitu, azken finean, nik koordinatzen dut eta askotan saiatzen naiz gauzak, nik daukat ordu bat liberatua batez ere hezkidetzan sakontzeko eta abar, ordun saiatzen naiz askotan* ***gauzak oso bideratuak*** *eramaten. Hau da, egin behar badugu dinamika bat gauzak itsasteko ba eramaten ditut gauzak ja moztuak justu egiteko behar dugun lana, ordun, alde batetik nik uste dut behar dena da lana oso mastikatua eramatea, nahiko bideratuta, eta e... askotan egiten ditugu bilerak astelehenetan justu arratsaldea bukatzear dagoenean, ordun, ni saiatzen naiz gehienez jota 45 minutukoak izaten eta hor topera, "benga ti-ta egiten dugu baina egiten dugu", ordun, ez gara luzatuko, ez dugu denbora galduko eta... komunikazio bat izatea "benga ba gogoratu hurrengoan...", orduan, nik uste hor batez ere denboralizazioa, "hurrengoan egingo dugu hau eta hau" orduan ja jendeak badaki zertan ibiliko garen.*

Talde eragilearen zilegitasuna eta eraginkortasuna

- Pertsonen ibilbidea eta aurreko inplikazioa eskolan feminismoarekin lotuta
- Zuzendaritza kideek parte hartzea
- Zuzendaritzak irakasle finkoak designatzea
- Denbora partekatu bat asignatzea
- Sozializazio prozesua erraztea (irakasleak, familiak, inguruko beste eragileak)
- Zuzendaritza “ondoan” egotea eta modu publikoan erakustea

- *[…] Zuzendaritza taldearen eragina ere nabari da; hau da, taldean **zuzendaritza taldeko baten bat** baldin badago, **orduak ondo antolatu** baldin baditu irakasleek edo hezkidetza talde motorrak elkartu ahal izateko eta abar… jasangarriago izan da prozesua eta askotan demokratikoagoa, lanak banatuago egon direlako. Niri iruditzen zait prozesuak eragin handia izan duela, alde batetik, **klaustroan nola sozializatu** den prozesua bera, klaustro osoa eta gero klaustrotik hezkuntza komunitatea barne-hartzeko. […] **postu finkoak** baldin badira eskolan beste botere sinboliko bat dute pertsona horiek normalean. […] Eta ez hori bakarrik, baizik eta, adibidez, irakasle berri bat etortzen denean i**rakasle berri horren harreran**… esaten baldin bazaio "gure hezkuntza proiektuan oinarrietako bat hezkidetza da, hola eta hola lantzen ari gara". Herriko **beste eragile batzuk** elkartu… Beste zilegitasun bat ematen dio prozesu guztiari. Azkenean, sozializatzeak zilegitasuna ematen du.*

Erresistentziak, zailtasunak

Sistemarekin lotuta

-Denbora falta

-Transmisio falta

Jarrerak eta jokabideak

-Adierazpen politikoko zuzena

-Pasibitatea

-”Tontokeriak dira”, ez da behar, exajerazioa da (hizkuntza ez sexista, patioa...)

-”Inposaketa da ikasleentzat”. “Ikasleak politizatzeko modu bat da”.

-Irakasle batzuk ez dira ausartzen

-...

-Pertsona solteak, talde bat edo batzuk

-Generoa? Adina?

- *Ez da ez egotea ados. Baizik eta esatea "pff, **qué chorrada**, ¿no?" Ez, txorrada ez, egin behar da, punto, eta gu saiatzen gara azaltzen. Baina batzuentzat más que oponer da chorrada bezala hartzen dutela. [...] Ba kuriosoa da baina gehienbat neskak dira. Kuriosoa da baina zerbait esaten danean, en plan, "que chorrada" edo "jo pero esto...", neskak, neskak batez ere.*

- *El claustro se queja mucho, pero porque es que [...] nosotros tenemos tantos temas curriculares como fuera del currículum [...] ahora trabajamos un montón de cosas más que son tan importantes pero me tienes que reducir la carga y cuando vamos a las reuniones y le dices "mira no, es que llega el día tal y hay que hacer la flor porque para que ellos pongan que la mujer es lo más importante de su vida y las mujeres..." [...] es un poco, pues eso, que **estamos sobrecargados por los dos lados**. Aparte de esa resistencia la gente no... la gente suele aceptar bien.*

- *Jo ba nik hasieran pentsatzen nuen zela gizon kontu bat. Baina gero konturatu naiz ere bai, emakumeekin daudela errotuta portaera batzuk niri behintzat ez zaizkidanak gustatzen. […] Nik bai nabaritu dut igual* ***publikoki gizonek*** *bai erakusten dutela erresistentzia, argi geratzen da, publikoki. Uste dut emakumeek jendaurrean adieraztea erresistentziak zailagoa dela*

- *Baina uste dut* ***ez garela oso kontziente****, gaur egun, uste dugula askeak eta ez dakit zenbat garela, baina oraindik baldintzatuta gaudela eta bai ikusten ditut erresistentzia batzuk. Eta sentsibilitate batzuk. Eta sentsibilitate horiekin borrokan ibiltzea ikusten dut neke handia sortzen duela baina dela hezkidetzako proiektuan den zeregin basikoa. […]. Baina bai ikusten dut… daukat batzuetan sentsazioa dela i****kusten gaituztela como el súper término feminazi.***

Ahí hay algo, en los hombre más mayores, en los equipos así de gente, yo sí percibo, siento ***cierto paternalismo****. [...] es el rollo este de que va una mujer a decirles... O eres Terminator, o sea, te masculinizas o [...], si no, es como "ay pues muchas gracias, bonita". Entonces, hay ahí un [funcionamiento] que no me gusta un pelo. [...] Entonces, claro, ya, al final, acabas adoptando el rol tan esperable de "feminista amargada". No me gusta verme en ese papel. [...] Yo tengo mucho dilema interno. Muchos días me voy a casa revuelta porque siento que he reído una gracia que no tenía que haber reído, porque no he reaccionado lo suficientemente rápido, porque cuando sí reacciono he soltado algo lapidario y mal, ruda. Entonces, eso no es trabajar, me imagino que les pasará... no es fácil.*

Ba adibidez, nik uste batzuk esango dutela, ze hori somatzen da eta ikusten duzu, ***hizkuntzaren asuntoa dela tontakeri hutsa****, ordun, hor ya dago sekulako erresistentzia eta landu behar den esparru bat. Beste aldetik, hoiek pentsatzen dute ja sekulako lana egiten dela esparru honetan eta ez dela ezer egin behar, osea, nik uste nahiko pfff ez dakit… eta hor gero badago emakume talde bat, lehenengo greba sortu zenean nahiko mugi eta parte hartu zuten ikastetxea mugiarazten, baina gero honetan* ***ez dira murgildu****… ordun ba hor badago afinitatea edo laguntasunak baina gero eguneroko lanetan ez dira islatzen. Agian hau aurkezten denean izango dugu esparru bat sostengua emango diguna, eta babesa eta abar, baina berez bestaldetik nik uste orokorrean* ***jende askok ez diola garrantzi handirik ematen gai honi.***

Arrazoiak

-Kontzientzia falta. Jarrera “naif” bat

-Berdintasunaren ilusioa

-”Nahikoa egiten da ikastetxean”

-”Irakaslea naiz, beraz nik hori menperatzen dut”

-”Ez dauka erlaziorik gure lanarekin”

-Irakasleen eraginaren garrantziaz ez jabetzea

-Beldurra feminismoaren aurrean

-Bakardadea, apoiorik ez dagoenean

-...

Yo creo que algunas personas tienen la sensación de que esto lo tenemos dominado, ¿no? "Yo soy coeducativa". No nos damos cuenta de que a veces las y los docentes tenemos tan metidos los micromachismos que vienen de nuestra educación que no nos damos cuenta de que, sin querer, podemos tener un comportamiento no tan coeducativo. [...] Ahí, en el darse cuenta, en el despertar, es donde tenemos que trabajar.

Erresistentziei erantzunak eta erresilientziak

-Haserrea

-Elkarrizketa. Ez beti

-Arreta neurtua ematea eta aurrera jarraitzea. Gutxiengoa dela agerian jartzea

-Konplizitateak bilatzea

-Desbedinkeriaren ebidentziak jasotzea

-Komunikazioa hobetzea. Planifikazioa. Elkarrizketak. Partekatutako erabakiak

-Lorpen txikiak ospatzea

-Sistematizatzea

-Formazioa. Kanpoko akonpainamendua

-Zuzendaritzarekin aliantza. Zilegitasuna. Baldintzak

Haserretu ere bai. Zenbaitetan, nik ulertzen dut aldaketak zailak direla denok onartzeko, baina iruditzen zait baita ere konforme egon behar dugula, ikusten baldin badugu 20 garela eta ni naizela bakarra, ba ez naizela ibili behar beste denak konbentzitzen, ez? [...] zenbaitetan ikusten baldin badut bat egoskortzen dela horrelako asunto batekin, adibidez, patioa, "ba niri iruditzen zait lehen bezala hobeto", ba ***nik egiten dut "besteei zer iruditzen zaizue?"*** *Bueno ba besteek hori esaten baldin badute hemen bukatu da. [...] Nik ulertzen dut, azkenean, denei eman behar zaiela ahotsa eta denena entzun behar izaten dela, baina zenbaitetan, baita ere, iruditzen zait* ***moztu egin behar dela****. Gaur egun, iruditzen zait* ***zenbait debatek ez daukatela tokirik****.*

[...] Hartzen duzu klaustroa gizarteko lagin bezela eta zuk bakizu gizarteko edozein gizarte eraldaketetan %15-20a egongo dela tope alde eta bultzatzeko gogoz; %60a egongo da hor, erdi eroso baina ez dakiela ondo; eta %15-20a eongo da eraldaketa horren kontra. [...] ***%60 horrekin lanean hasten baldin bazara, nahi edo ez, azkenian %80 bat sortzen duzu*** *eraldaketan behintzat maila baten alde daudenak, eta orduan beste %15-20 [horrek] esaten du: "jo %80ak nahi du behintzat gauza txiki hau egin, orduan ni ez naiz hasiko hemen zera...".*

Talde feminista institutuan

Nolakoa?

Erronkak?

-Erantzuna: Y el hecho también de que haya un talde feminista de chavales, chavalas de bachillerato, pues llega la chavalería de otra manera también. No sólo es la grillada del profesorado que te propone hacer algo, sino que les llega de otra manera, entonces, bueno, hemos... ambas vertientes, la que igual trabajamos en tutorías, las actividades con la chavalería con los profes y luego por otro lado tenemos a la chavalería del talde feminista que normalmente está compuesto por chicas, este año hay un par de chicos, también, que se sienten afines. Y llega de otra manera. [...] vemos, claramente, que la chavalería lo recibe de otra manera, cuando les hablan chavales, que igual se llevan 3 años de edad, pero bueno, tienen otro lenguaje.

-Galdera: ¿también el hecho de que exista este grupo contribuye a que una parte de profesorado también vea la necesidad de coeducación?

-Erantzuna: Yo creo que sí. Cuando les ven a ellos les aplauden y yo creo que hasta lo reciben mejor que si viene de nosotras. A veces, sabes que sobre todo sector masculino nos dicen "ya están estas". [...] Cuando vienen chavales, claro, lo reciben de ellos, en eso de animarles a hacer actividades y tal, es otra manera, lo reciben de otra manera.

Beste lankideak

Zein izan behar da haien inplikazioa?

Informatuta egotea? Parte-hartzea?

- *Egia da agian kontzientzia hori irakasleongan askoz ere barneratuagoa dagoela ez-irakasleengan baino, bale? Eta gainera deigarria da ze beste… lanpostuetan esango dut, emakumeak dira %100ean eta nire ustez kontzientzia hori ez daukate oso barneratuta. […] Hori da, bai,* ***jantokia, autobuseko zerbitzua, autobusean lan egiten dutenak… bai****. Hor nire ustez ez dago… ez dut ikusten hain inplikatua. […] klaro, azkenean, gu gaudenez egunero batera ba askoz ere errazagoa daukagu hitz egiteko, orduan, eurengana beti daukagu joera joateko behar dugunean, bai? Orduan, ez daude denbora guztian gai honetaz murgilduta. […] Ez da kritika eurei e?, da gure falloa. Da gurea ez dugulako askotan kontutan hartzen bilera edo koordinazio gehiago egiteko*.

- *[PASeko pertsona hori gure talde motorrean] dago sartuta eta gure antolaketaren parte da. Gure ekintzetan eta parte hartzen du. Baina batzuetan edukitzen genuen sentsazioa proiektua gelditzen zela geletan eta apur bat zabaltzeko gehiago*.

Formazioa

-Irakasle guztientzat. Borondatezkoa? / Derrigorrezkoa? (ordutegiaren barruan)

-Egokitasuna. Zaila da. Ez da beti asmatzen

-Edukiak: kontzientzia, hizkuntza, trans errealitatea, jolastokiak, ereduak...

-Nola ulertzen da? Kanpotik etorritako adituak ematen duena. Eta hausnarketa kolektiboa?

-Familiak. Zailtasuna.

Saio horiek argi eta garbi edo, nere ustetan, formakuntza dira, baina ***dialogo baten oinarritutako formakuntza, eta ez aditu bezala ematen den zeozer****, baizik eta irakasleen arteko elkarrekintzan, eta bueno, hor dauden denon arteko elkarrekintzan oinarritutako formakuntza bat da. Eta irakasle taldeek, normalean, ez dute formakuntzatzat konsideratzen. […] "Zer moduz joan da formakuntza?" edo talde motorran formakuntza, eta abar, ba erantzuna izatea "baina ezta adituik etorri!". Baina, ez du zertan aditu batek etorri behar gu gure arteko elkarrekintzaz hobetzen edo hazten joaten baldin bagara, ez dakit, hori ere formakuntza da.*

[…] qué tipo de formación y yo decía que ***de base****, ¿no? Un poco de reflexión e incluso por grupos. De cero, efectivamente. Yo sinceramente, cada uno tiene su recorrido pero hay mucha gente que necesita ese… […] Y aunque es verdad que no se puede obligar y tal, si tú lo pones, por ejemplo, como una de las actividades, imagínate, pues de los miércoles de 3 a 5, estoy segura de que muchos compañeros agradecerían, al final, esas 2 horas. Nos agradecerían esa formación, o sea, dicen "jo, nunca me había dado cuenta", ¿por qué?, porque de motu propio no echas a correr a un seminario de coeducación, a una formación. Dices, "ay, no, mira que precisamente hoy tengo pilates" o no sé qué.* ***Pero si te lo ponen ahí, ahí, como otras cosas del cole […] y lo hacemos todos, yo creo que habría un tanto por ciento de agradecimiento alto, elevado.*** *"Jo que bien que hemos hecho esto,* ***si no no me hubiera dado cuenta"*** *o "mira, yo no estaba pensando, no estaba en esa fase". Creo que sí.*

- *[…] en esto, como en todo, **yo creo que hay que formarse**, esto no te viene de la noche a la mañana, tu no puedes de la noche a la mañana decir "mm voy a analizar esto a ver si es coherente con la coeducación, a ver si tiene…". Entonces, en esto hay que formarse y más yo con la edad que tengo, quiero decir, nosotros hemos sido educados en una cultura en la que "los alumnos" englobaba alumnos y alumnas y no te chirriaba la oreja […] cuando lo has trabajado y escuchado y te han formado en ello eres más capaz de hacerlo. […] No es que así de la noche a la mañana "bueno tú te pones aqui y verás lo bien que vas a ver todo mañana".*

[...] yo creo que lo primero, en teoría, es el tratamiento personal, tuyo, de tu género, de tu historia... de lo que tú has recibido, de quién eres y por qué. Eso es lo que creo en teoría, pero honestamente, a día de hoy, fruto del recorrido veo que en nuestro caso ***sería más práctico ir por el camino labora****l. O sea, desde, por departamentos, ¿no?, que es un entorno donde la gente se siente más cómoda, para recibir y también para compartir. Entonces, desde tu ser profesora de ciencias, desde tu ser profesor de idiomas y tal, creo que entra mejor la revisión en equipo, en grupo pequeño, de cómo abordamos este tema y tal. Y desde ahí, sí que en grupo pequeño y natural, se pueden hacer buenos planteamientos de bueno, "para hacer esto primero revisa...". ¿Me explico? Yo insertaría dentro de las dinámicas actuales académicas. Aunque yo sueño una cosa mucho más... pero realmente, creo que eso es más... También porque la gente no se sienta atacada, cuestionada o que está siendo adoctrinada en un claustro y tal, [aquí...] cae un poco mal o hay unas barreras que yo creo que se eliminan si te acercas equipo por equipo y haces pequeñas dinámicas.*

Nik uste dut oraindik ere behar dela. Nik, aurten egin dugun formakuntza batean ba bueno, ba beste pack bat, esaten duzula. Egia da dauzkagula sartuta edo hainbat gauza barneratuta zeinbait gauza normaltzat hartzen ditugunak, ***ez baldin badugu hausnarketa hori egiten, sekula ez gara kontziente izaten****. Hala ere, ikusten dut klaro, hori oso pertsonala da, bakoitzak daukagu gaitasuna zenbait gauzatan ikuspuntua aldatzeko eta beste batzuk ba itxiagoak direlako edo, ez dakit,* ***ez dute beharrik ikusten****... oso gutxi dira e?, baina badaude batzuk ba ez dutenak beharrik ikusten aldatzeko*

Alboan

- Konfidantza
- Erantzun azkarra, disponibilitatea
- Epeak jartzea, gogoraraztea, akonpaniatzea. Presio “neuruta”
- Animatzea, motibatzea, indarrak ematea, lana eskertzea, errekonozimeendua ematea, apoioa ematea, adibideak eskaintzea
- Esperientzia
- Lagundu duen pertsona konkretua

Bueno, ni pertsonalki Amaiarekin buah, oso ondo. Bere inplikazioa, bere lana, pf, dena. Ez dakit nola esan. Dena eman digu oso bideratuta, beti laguntzeko prest... jo, eskertzekoa da zeren, azkenean, oso galduta topatzen zara horrelako egoera batean. Adibide pila bat ekarri dizkigu, berak sortutako eskemak, jo, niri iruditzen zait beraren laguntzarik gabe guretzat izango litzatekeela kaos bat, kaos bat. Da asuntoa nondik hasi, es que berak oso egituratuta... eskema bat, nondik segi, zer egin daiteken... baliabide pila bat eman dizkigu.

Nik batez ere sentitu dudana edo eman digutena izan da konfiantza, baloratu dute oso ongi guk egindako lana, eskertu dute guk egin dugun apustua, txalotu dute lana... eta gero hor formazioa eta irizpide eee ba baten bat luzatu digute beste momentuetan, ezta? Orduan, nik uste Alboan GKEak egindako lana oso oso oso eraginkorragoa dela gure taldean.

[Cuando termina el ciclo con Alboan...] yo creo que hemos conseguido cierta autonomía, tenemos nuestra autonomía. Y Alboan, tenemos ahí a Alboan, en el momento que les pedimos algo vienen. De hecho, la formación que se hace al talde feminista lo hace Alboan. O sea que... si necesitamos cualquier cosa, y no sólo en el talde feminista. Como tenemos relación con ellos, con ellas constantemente en diferentes temas, pues siempre estamos ahí de la mano. Y es mutuo.

Arlo “aurreratuenak” eta “ez horren aurreratuak”

- Egun batzuen ospakizuna: martxoak 8, azaroak 25, maiatzak 17
- Hikuntzaren erabilera ez-sexista
- Espazioak: jolastokiak
- Arlo curricularrak:
  - Asmoa
  - Urrun ikusten da
- Irakasleen eta langileen konposizioa

Aldaketak irautea?

Zalantza

BAI

- *Ehh... denbora esango nuke. Azken finean, nik uste adibidez aurten hezkuntzan hasi dira sortzen edo luzatzen edo zabaltzen liburutegia jolas-esparru moduan, momentuz harrera izan da oso ona eta nik uste hori mantenduko dela... zer gertatu behar da hori mantentzeko? Ba agian igual LHn eta zuzendaritza taldean dauden pertsonek, kakotxen artean bizirautea postu hoietan, ez? Mantentzeko eta indartzeko beraiek hartutako erabakiak, alde batetik. Eta gero beste aldetik ba betikoa, ezta? Egiten baduzu hor entsaio-akatsa prozesu horretan ba gauza bat ongi ateratzen bada ba horrek emango dizu aukera indartzeko.*

- *Nik uste dut egin diren guztiak mantenduko direla, ze gainera esan dizudana lehen, poliki-poliki goazenez eta goaz pixkanaka-pixkanaka, orduan, helburu bat bilatzen dugu eta hori lortu arte hor gaude. Hori lortu dugula ikusten dugunean, gutxi gorabehera, hurrengo batera salto egiten dugu. Orduan nik uste bai, mantenduko direla eta hobetuko dira.*

Nondik gatoz

- **Ibilbidea**: egun batzuk ospatzea, berritzegunearekin harremana, Beldur Barik programa, Emakunderen autobusa, sexu-heziketa ematera etorri diren elkarteak...

- *Pero participamos en muchísimas actividades en el 8 de marzo, en el 25… bueno, ahora mismo no me sé de memoria todas las fechas… la mujer y la ciencia, hemos trabajado también en el proyecto de Inspira STEAM, han venido mentoras al colegio para darles charlas a las chavalas […]. Entonces, siempre hemos participado mucho, pero no de una manera ni reglada ni que se refleje en los papeles, […] luego lees el plan anual del centro y no nombra, nombra la coeducación, pero no la desgranan ni hay algo a lo que agarrarte ni algo reglado. Entonces, sí que se han hecho muchísimas cosas en los últimos años pero poco reflejadas igual en los papeles, empezamos a reflejarlas en los últimos años.*

Prozesuaren inguruan

- Autodiagnostikoa
- Hasiera
- Abiadura
- Ziklo bukaera
- Zuzendaritzaren apustua edo babesa
- Egin den lan handia

- *Ba beitu, nik uste kontuan izaten badugu dugun lana, doa ongi. Agian, igual,* ***niretzat pixkat mantsoegi,*** *baina beste aldetik, egia da lan eskerga dela potentea eta orduan, nik uste egokitzen ari gara nahiko ongi hor eee gure egoera partikularretara. Azken finean, lantalde hoietan gaude... talde motor honetan eta aurrekoan ya talde nahiko anitzak eta nahiko bertikalak eta gainera hor, adibidez, jardueraz kanpoko jendearekin, orduan, hor batzen gara ia-ia ikastetxeko alor guztietakoak... ordun, klaro, ez da gauza bera kudeatzea kirola edo kudeatzea HH... ordun, nik uste,* ***gauden pertsonetara egokitzen ari gara*** *eta nik uste ba bueno, nire ustez, noizbait esan genezake edo esango nuke dela pixka bat mantsoegia baina bueno,* ***poliki-poliki badoa****. Agian nire ustez polikiegi baina tira, hori da nire pertzepzioa. Ikastetxe moduan, azkenean, honek badu bere prozesua, gero zuzendaritza taldean aztertu beharko ditugu, dituzte, guk egindako proposamenak eta... klaro, horrek mantsotzen du prozesua, baina halaxe da.*

*Baina ere bai, jo, **zuzendaritza taldeak** noizbait esatea, argi eta garbi erakustea euren, erakustea ba "proiektuaren alde gaude", ez dakit ondo azaltzen naizen. [...] zuzendaritzak ere bai esatea, klaustro batean edo ematea gauzari daukan garrantzia, ez izatea "no, como hay diferentes sensibilidades", ya pero es que a mi honestamente me da igual la sensibilidad de Fulanito y de tal. Bere erantzunkizuna da bere ikasleek jasotzen duten informazioak ezin duela kutsu matxistarik eduki. Y me da igual la sensibilidad. Posicionarse. Esatea "ba bai", beste proiektu batzuekin egiten den moduan, ba benga. [...] Zeren, adibidez, gure zuzendariak nik badakit daukala sentsibilitatea [...]. Baina horrekin ez da nahiko nire ustez.*

Nik, niri gustatzen zait gauzak pixka bat azkarrago egitea, egia esan. Iruditzen zait batzuetan gizarteak eramaten gaituela erritmo batean, baina ulertzen dut baita ere, hobe izaten dela batzuetan hausnarketa on bat egitea eta gauzak poliki-poliki ezartzen joatea eta ez dakit, momentuz, pentsatzen dut, ***egokia izan dela jarri dugun erritmoa****. Zenbait gauzarekin lan egin behar dugula? Ba, adibidez, curriculuma eta dokumentu ofizialetan pixka bat, hau kontuan hartzea? Ba bai. Noiz? Ez dakit. Beti denbora kontua izaten da kaotiko ze, esan dizudan bezala, sartuta gaude ez dakit zenbat gauzatan eta lan-kargak, askotan, ez digu laguntzen. Baina bueno, uste dut erritmo ona daramakigula.*

Prozesuak ekarri dituen beste onura batzuk

- Kontzientzia gehiago
- Ikusgarritasuna

- *Orain askoz be gauza gehiago dekoguz kontutan. Nire ustez irakasleak, irakasle guztiak **kontzienteagoak** gara, bai? Eta gaude askoz be horrekin... askoz be kontzienteagoak, ez dakit zelan esan.*

- *[...] Yo estoy orgullosa de cómo nos hemos movido, cómo nos hemos formado, la implicación de los miembros del talde en sacar adelante casi a machamartillo las cosas, ¿no?, porque creo que ha sido, sobre todo, los primeros años ha sido nuestro empeño, o sea, no diluirnos, llegar a tener en el centro la **visibilidad** que tenemos ahora y yo creo que tendremos más. Pero ahora somos seres identificables como el talde de coeducación del centro motor de las actividades, de coeducación, feministas, tal. Creo que se nos identifica, se nos pone nombre y cara a las que estamos y eso ha costado, o sea, y no me quejo ni del ritmo ni de lo que hemos hecho para que sea así.*

Sozializazioa, komunikazioa, kolaborazioa

Irakasleak

Familiak

Ikasleak

- [...] guk hezkidetzako zerbait pentsatu dugunean edo behar dugunean beste irakasle guztien partaidetza, **egiten dugu klaustro bilera bat**. Orduan, hor denei aurkezten diegu zer pentsatu dugun, ze aldaketa ikusten dugun, ea zer iruditzen zaien zer egin behar dugun... [Klaustroarekin komunikazioa...] garrantzitsua da, bai. Oso. Ze azkenean, ze nahi dugu? Hau dana zabaltzea ikastetxe mailan eta ez gelditzea talde txiki batean. Garrantzitsua da eurek be jakitea zertan gabiltzan. Momentuz ezin dot esan komunikazioa txarto doanik.

- *[…] adibidez, **guraso bileran** urte hasieran ematen dugun hitzaldian komentatu genien. Kontua da, hainbeste gauza komentatzen zaie nik uste dut ez direla gelditzen horrelako gauzekin. Nik uste dut, era batean, espreski, ez dakit nola e, baina bai beraien inplikazioa bultzatzeko, zeren era batean behar duzu beraiek ere erakartzea prozesuak hobeto funtzionatzeko, ze egia da umeengan oraindik ikusten ditugu estruktura horiek mantentzen direla pila bat, betiko tontakeriak, bueno ez dira tontakeriak baina ekintzak ba "nork egiten du hau zure etxean?" Eta oraindik ere ikusten da gauza asko emakumeek egiten dituztela gauza batzuk eta gizonezkoek beste batzuk. Orduan, bai botatzen dut faltan, ez dakit, ez?, elkarlan konplizitate puntu hori, baina bueno, igual denerako, ez hezkidetzarako bakarrik, baina bai **falta zaigu niretzat igual era batean transmititzea gurasoei ze lan egiten ari garen hezkidetzan gure aldetik**.*

- *Adibidez, hori, egin genuenean autodiagnosia, autodiagnosiaen bukaeran antolatu genuen inkesta bat,* ***inkesta hori egin genuen irakasleon, ikasle eta familien artean*** *eta berez ya hor luzatu genienean familiei inkesta hori ya azaltzen genien zertan geunden. Ordun, berez, iragarrita dago eta familiek... norbaitek jakin nahi badu ya jakingo luke hau dagoela. Ordun, bai, iragarri zen eta aldi berean jaso genituen erantzun hoietan oso agerikoa zen familiek ez zekitela zer zen hezkidetza, dago hor sekulako hutsunea, ez dakitela zer den.*

Gurasoak inplikatzeko zailtasuna

- *[...] Ikasleak ondo, baina gurasoengana heltzeko sekulako ezintasuna daukat. [...] Hitzaldi bat antolatu genuen [...] 3 etorri ziren. [...] eta irten zen oso ondo e? Orduan, gurasoak.... gurasoak bi gauza dauzkate: bat, notak, orduan, notekin grapatuta bidaltzen duzun edozein gauza badakizu irakurriko dutela; eta bi, kurtso hasierako bilerara ere dezente etortzen dira, egutegia, ordutegia, bullyinga, hezkidetza... nik uste dut ateratzen direla eta hor ere... [...] Nik gurasoekin ez dut asmatu, kolektibo bezela e?, gero ja nire tutoretzako gurasoekin bai e?, baina... gurasoak hezkidetzan zer?*

Sexu-heziketa

LHn

Bigarren Hezkuntza

Egia esaten baldin badizut ez dut uste asko ukitu dugunik. Ez naiz behintzat kontziente eta, alde batetik, pena ematen dit, zeren egia da faktore oso inportantea dela eta gure txikiekin oraindik eta gehiago. Zenbat eta lehenago hasten zaren lan horietan askoz hobe. Baina ez dut uste asko ukitu dugunik [...] Bueno, tutoreek lan egiten dugu eta gero etortzen dira baita [...] Etortzen dira lan egitera 5 eta 6. mailako ikasleekin LHn, DBHn ez dakit, badakit baita saioak egiten dituztela [...]. Eskolan ere egiten dugu, tutoreek egiten dugu lana, baina zenbait gauzetarako uste dut askoz egokiagoa dela kanpoko pertsona bat etortzea eta iruditzen zait umeek beraiek ere beste askatasun bat sentitzen dutela hitz egiteko orduan eta behintzat eduki ditugun esperientziak positiboak izan dira etorri den jendearekin. Esaten dizut e, uste dut 5 eta 6. mailakoek egiten dituztela saio batzuk eta DBHn baita.

“Zugan” aldaketak

- [...] *no sé, no me percibo que haya cambiado especialmente, o sea, antes era sensible al tema y sigo en ello, quiero decir, que ¿voy aprendiendo más?, pues sí. Las formaciones me ayudan y también ver las respuestas de la chavalería, la satisfacción igual, de ver...*

- [...] *lan mailan edo arduran hau ere txertatuta zutela. Guk egindako plana da eta, “ostras, hau pendiente daukagu”, bai? Hori bai ikusi dut. (...) Eta hau ez, “ostras”, egin egin behar dugula, kontuan hartu behar dugula, bueno, pixka bat atzeratu egin gara, baina hasi egin behar dugu. Orduan, bueno, alde horretatik konpromezu bat esango genuke.*

- *Sí, sí, a mí sí. A mí sí porque algunas cosas, y no por, no sé, es como que no era consciente en algunas cosas de decir "pero qué tonta, ¿cómo no lo he pensado antes? (...) serie de cosas que en otro momento pues te dejas llevar un poco por la inercia, ¿no?, de los contenidos de lo que has hecho siempre y ahora empiezas a valorarlo y verlo desde otro punto de vista y me parece importante. Y creo que los alumnos, además, lo agradecen.*

- *Bai. Bueno, igual gehiago pentsatzea, ez? Ba hitz egiterako orduan* [...] *igual lehen idazten zenuen dena termino maskulinoa.*

- [...] *Hor hasi nintzen begiak zabaltzen. Jo, zelako gizartean bizi garen! Eta nigan aldaketa? Ba bai. Es que kontziente naiz, orduan, jasotzen ditudanean hainbat mezu ba konturatzen naiz, "jo tio zer esaten ari zara?"...*

- *Jo ba sentitzen naizelako kriston indarrarekin eta ordun hazi eta dena egin naiz. Bai, niri prozesuak asko lagundu dit ba, ez dakit, pertsonalki igual triste nengoen e... begira, nik irudikatzen nuen askotan, ez?, "joe nago bakarrik pankartarekin, pankarta oso handia da eta ezin diot pankartari eutsi. Erdian sentitzen naiz baina ezkinetan eta aldamenetan behar dut, adin diferentetako jendea behar dut pankarta hau eusten, ez?" Eta ikastetxen ere bai eta sentitzen nintzen pankarta eusten bakarrik, ez jendea ez dagolako baina ni bakarrik bideratzen, ez?, ta orain sentitzen det "jo pankarta eusten jende pilo bat gaude", batzuk erdian, besteak ezkinan, besteak esku batekin, bat joaten da, beste bat etortzen da, ordezkatzen da... baina pankarta dago denbora guztian zutik. Orduan, hori da sentitzen dudana prozesu guzti horrekin.*

- *Ni feminismoak aldatu nau pertsona bezala eta nire hazkunde pertsonala momentu honetan feminismoaren bidetik dabil. [...] Eta nik betaurreko moreak jantzi ditut. Iaz edo hasi nintzen... Edurnek utzi zuenean nire burua eskaini nuen hau egiteko eta ja ez ditut kenduko ze nik ja bizitza hola ikusten dut, ez dakit nola esan, nik dena ikusten dut horrela. [...] Orduan, nik uste dut horrela dela bidea. Eta ez eskolakoa bakarrik, nire bizitzako bidea eta nire familiaren bidea ere iruditzen zait, hori dela bidea, eta edozein bide e... pues, euskal gatazka, pues, bai, ba nere ustez hau da bidea, ze niri feminismoak eman dizkit tresnak errealitatea ulertzeko, baina edozein errealitate, ez patriarkatuak sortzen dituenak bakarrik edo berariaz horiek... ez, edozein zera, ze feminismoak eman dizkit tresnak ba edozein gatazka kudeatzeko. Eta errespetuz entzuteko, errespetuz hitz egiteko... eta niretzat ez da izan "ah eske niri gustatzen zaizkit eliza barrokoak", "ah, oso ondo, eta eliza barrokoak hor daukazu kajoi baten". Feminismoa niretzat da transbersala.*

- *Nigan? Ba batez ere formakuntza jasotzeko aukera eta agian igual, ba batez ere, gero kontuan izateko... nik ematen diot sekulako garrantzia gutxienez alor formalera, ezta? [...], eman dit edo berriro jarri dit edo berriro prozesu honek jarri dizkit betaurreko moreak edo pixkat moreagoak, bai.*

Emozioak

- *Será la **satisfacción**. Y eso que hay muchas cosas por hacer y estamos a medias.*
- *Ni kristoren **harro** nago [...] harrotasun osoz azaltzeko gauza bat. Benetan, iruditzen zait, egin dutela ezer kendu gabe beste gauza batzuei indarra eman.*
- *Alde batetik, emozioa izango litzateke **ilusioa,** bai. Eta gero, ekintza bezala edo zera, ez dakit, ni gauza hauetan erronka zalea naiz, azkenean, ba erronka, goazen hobetzera.* [...]
- *Ilusioa eta indarra.*
- *[...] niri ematen dit gutxienez poza eta... **alaitasuna**, bai.*
- *Pues [...] a mí, yo lo digo como **positivo**, como algo bueno, algo enriquecido*

- *Pf… es que azken urte honetan aldatu da apur bat. Baina igual izan da* ***haserrea.*** *Ematen dit pena hau esateak baina…*
- […] *baina* ***esperantza*** *dagoela eta nik uste dut ere bai gizartea bai eskola bai irakasle bai ikasleak* […].
- ***Harrotasuna****. Ni harro nago egin dugun lanarekin.*
- *Ba momentuz daukat hola* ***rabia****, ikusteko nola… den. Eta gero daukat esperantza.* […] *Orduan,* ***esperantza, baikorra nago****.*
- ***Indarra****. Indarra,* ***gogoa, beroa****… sentitzen det…*
- ***Poza***
- *Niri?* ***Oso pozik*** *nago hemen parte hartu izanaz, oso polita iruditzen zait*
- Batzutan ***amorrua*** *eta beste batzutan* ***poztasuna****. Amorrua ze gauza batzuek nire buruak, es como que, esaten du "¿pero cómo puede ser esto, cómo mis oídos oyen esto?" Eta gero be bai poztasuna lortzen dudanean pertsona batek ulertzea,* ***pixkat kontzienteagoa*** *izatea, lana egiten dugunean esaten dugu "jo ze ondo irten den gaurko eguna, ume guztiak inplikatuta daude eta…"*

Beste ikasteentzako aholkuak

- *Tener **paciencia,** tener paciencia en el trabajo que es pico y pala y no caer en la primera. (...) Y que es importante el equipo, un equipo sólido*
- *Ba **lasaitasunez hartzea** baina argi edukitzea **eskolako oinarri bat dela** eta horretan ekin behar dela. Ez direla helburu oso handiak jarri behar baina bai dela egunero apurka-apurka lantzen joan behar den zerbait.*
- *Bai. Nire aholkua da hori, **aldaketak apurka-apurka egitea**. Ze hori, bidea luzea da eta ez da erraza. Orduan, apurka-apurka eta gogoz, eta umeak motibatuz.*
- ***Ausartak izatea** eta berdin zaio zein tamainakoak diren aldaketak, aldaketak aldaketak direla. Orduan, txikia bada ba txikia da. Zerbait aldatu dugu.*

Eta irakasleei [gogoraraztea] ***ez dela zure eraldaketa, eskolarena dela****. Orduan, akaso, zuk zure militantzia ereduan ez duzu kontatuko, igual eraldaketa xumeegia iruditzen zaizulako, baina eske ez da zurea, da zure eskolarena. Zuk edukiko dituzu beste militantzia espazio batzuk nahi baldin baituzu gauza erradikalagoak egin, eta akaso gero saiatu horrera iristen gero eskolatik, baina ezta zure prozesua.*

- *Nik esango nioke **talde eragile txikia bada ere potentea** izan behar dela. **Lideratzen duna hori feminista radikala** izan behar dela, no hay otra. Zuzendaritza taldea **ez dela konplize**, salatu behar du ikuskaritzara, salaketa jarri behar du. Ezin gara kokilduta egon zuzendaritza taldea kobazuloan dagolako. Eta ze esango nuke? Ba laguntza beharko balu gure ikastetxera etortzeko eta gure ereduak... osea gu laguntzeko prest gaudela (...) ez dakit bestek, ikastetxe publikok saretu egin behar garela eta saretze hori izan behar dela imprescindible.*
- *Nik uste izan beharko lukela beraien **gauzak oso argi eduki**tzeaz gain, lan egiteko **gogo handia.** Honek askotan suposatzen du, orduz kanpo, etxean ere lanean jarraitu behar izatea eta gero ideia politak edukitzea zenbait gauza aurrera eraman ahal izateko. [...]*
- ***Ez nahastea oferta gure lanarekin.** Osea, hezitzaile lana ez da bakarrik aktibidadeak sortzea, osea, nik uste det hori dela... hori salto garrantzitsu bat dela.*

- *Ba nik ustet **errespetatu behar dela ere pertsona bat floja dagonen**... igual ni aurten nago. Edurne ikusten dut kriston indarrakin eta orduan ni pixkat deskafeinatu egin naiz como activista de ekintzas, ez?, Eta uste dut errespetatu behar dela ere bakoitza ze momentutan dagoen eta jo, erantsiko da, berriro ere etorriko da, utzi pixkat deskantsatzen, ez?*

- *Bueno ba igual **lasaitasunez hartzea gauzak, ez?** Ze batzuetan es un poco ahí un arma de filo, baina bai saiatzen garela dena ahalik eta azkarren egiten eta nahi dugu dena para ya. Eta kontutan izanda dela 3 urteko prozesu bat, ba igual hobe dela ba errealitatea kontutan hartuta, zeintzuk izan ahal diren lortzeko errazenak edo bai, horiei ekin eta poliki-poliki horren arabera joatea sendotzen.*

- *[…]* ***ba ausartak izan eta murgiltzeko eta bueno, ba aurreiritziak egongo dira,*** *beldurrak egongo dira eta kontrako ideiak egongo direla baina bueno, nik uste pena merezi duela.*

- *Nik… esango dezu, e…* ***programazioan sartzeko****… irakasleontzat programazioan ez dagoena ez da existitzen. Egia da. Eta orduan zure lan guztia da programazioa bukatzeko, "eske bukatu ein behar da! nor-nork eman behar dut!", ba zure programazioan badago lerro bat, lerro bat, lerro batekin nahikoa da, ze zure lerro bat, matematikakoaren lerro bat, beste lerro bat… 10 lerro da kurtso baten, eta orain egiten dugunaren hamarkoitza da.*

- *Nahiz eta euren ustez pausuak ez handiak izan, osea pausu txikiak eman, eta euren ustez, uste badute, ez duela ezertarako balio, jarraitu. Ze ziur nago zeozertarako balio duela eta eurek pentsatu baino gehiagorako balio duela. Eta nahiz eta guk ez ikusi momentu horretan, igual ikusi ahal dogu 10 urte barru, guk egindako lanak eragin batzuk dituela. Nahiz eta momentu horretan, gu lanean gaudenean, ez ikusi.*

Beste ikastetxeei buruz zer nahi duzu jakin?

Sare bat?

- *Nere ustez falta da espazio bat, jo, ba nik asmatu dut azaroaren 25ekoa, guk asmatu genuen, ez?, hezkidetza taldeak... nik eraman nuen aurrera eta abar. Nik jakin nahiko nuke, azaroaren 25a nola aldarrikatu duten, ez?, nola salatu duten egun hori beste ikastetxeek. Ze hemen oso ondo atera zen baina seguru beste ikastetxeetan ere ondo atera zela. Orduan, beti zerotik sortzen ez gara ibili behar, ez? Orain World Café bat antolatuko dut martxoaaren 9an, bale, baina zer egin dute hor, ondoan?*

- *[...] nola sortzen duten DBH eta batxilergoan ikasleekin taldeak, aber komunak diren ikasle eta irakasleen artean edo bakarrik sortzen dituztela ikasle taldeak [...]. Zer egiten ari den, aber nola sortu, nola piztu, mutilengan ba ideia hau, ezta?, nola aurrera eraman berdintasuna eta nola batu gaitezkeen edo nola egiten duten batzeko feminismoarekin, azken finean, ezta? [...] aber neskak eta gizonek aldi berean parte hartzen duten.*

Ba nik neuk, hori, egunerokotasunean nola txertatzen duten eta gero, gurasoak nola erakartzen dituzten.

Sarea

BAI

EZ

Nik uste dut askoz ere garrantzitsuagoa entzutea beste ikastetxe batzuen praktika onak. Zeren ni gelditu nintzen harrituta beste ikastetxe batzuetan egiten dituzten gauza zoragarriekin. Eta, jo, euren berri izatea eta eurekin hariak sortzea eta jo, ez dakit, esatea "jo ba ahal zara etorri gure ikastetxera eta ea zuk zelan egingo zenukeen?" Edo "etorri ahal zara eta praktika honen inguruko hitzaldi bat eman?" Edo "jo, zalantza bat daukat honetan, zuek zelan egingo zenukete?", horretan hariak sortzea uste dut dela oso, niri irudituko zitzaidan oso interesgarria.

Balorazio orokorra

- *Lanketa handia egin da. (...) Aberasgarria.*
- *Baikorra, baliogarria. (...) Proiektuaren sendotasuna.*
- *Yo lo valoro positivamente, vamos, si no hubiéramos estado con Alboan pues no sé cómo hubiéramos arrancado este trabajo nosotras solas, no sé.*

- *Ondo, onuragarria*
- *Ez dakit, bikain edo oso ondo. Oso ondo*
- *Osea, balorazioa niretzat izan da oso ona*
- *Ona*
- *Oso positiboa*

Oraindik ohar batzuk

- Gogoetarako parada elkarrizketatuentzat
- Gogoetarako parada elkarrizketatzailearentzat (galdera berriak...)
- ...

Hezkidetza abian jartzeko prozesuak: gakoak eta ikaskizunak

Zazpi-ikastetxe eta gazte programa sozio-edukatibo baten bizipenak **ALBOAN**-ekin batera.

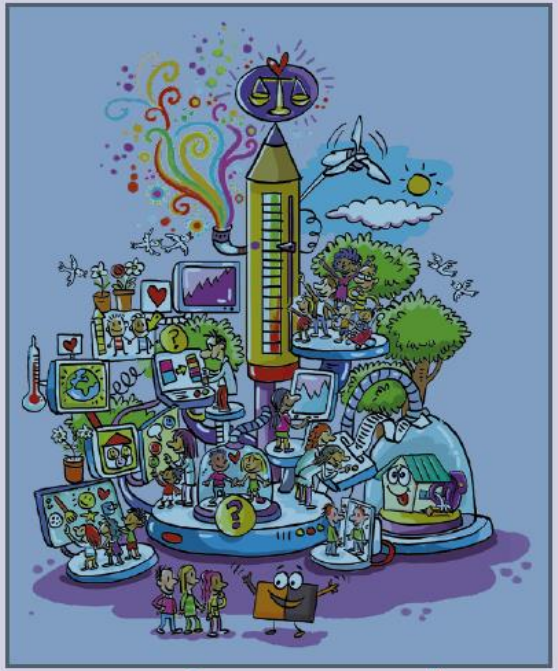

alboan

Bizkaia

EKARPENAK

HEZKIDETZA

Hezkidetza-prozesuak martxan I: gakoak eta ikaskizunak

Hezkidetza lantzea ez da kontu sinplea; gizartean, parekidetasun eza estrukturala da, eta hezkuntza-erakundeetan, nonahi aurkitu ditzakegu horren erroak. Ez dira gutxi, baina, hezkidetzaren bidea hartu duten eskolak. Testu honen egileek aukera izan dute ikerketa bat egiteko eta ikastetxe batzuen esperientzia gertutik ezagutzeko; horietan aritu diren eragileek egileekin partekatu dituzte euren gogoetak.

Amaia ALBERDI, HUHEZIko irakaslea (MU)
Amelia BARQUIN HUHEZIko irakaslea (MU)
Miren BARAGUAN, Euskara eta Kulturartekotasunaren arloko irakaslea

Hezkidetza hezkuntza-prozesu integrala da, non pertsona guztien erabateko garapena eta berdintasuna sustatzen den. Prozesu horretan, desberdinkeriak eta diskriminazio-mekanismoak hautematen dira, eraldatzeko tresnak ezartzen dira, eta aniztasun afektibo-sexuala eta genero-adierazpen askea bultzatzen dira. Aniztasunarekin adeitsuagoa izango den gizarte berdinzale bat eraiki dezaten prestatzen ditu hezkuntza horrek ikasleak.

Badira urte batzuk hezkuntzan hezkidetzaz hausnartzen eta hitz egiten dela, gaia lantzen ari garela. Hain zuzen ere, Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako ikastetxe askotan, lanketa hori 2013tik aurrera egin zen, *Hezkuntza-sisteman hezkidetza eta genero-indarkeriaren prebentzioa lantzeko Gida Plana* egitasmotik abiatuta (Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Saila, 2013).

Egun, indarrean dago *II. Hezkidetza-plana. Berdintasunaren eta tratu*

yo

Iban, yo 2

Redacción de Público

Iban Zaldua

Academia.edu

María Lezaun

PDF By Yvette Bürki

bere tesia partekatzen, baina oso ondo

s de Vox y PP por la suspensión de los

Tecnorama/status/1459505238357032

Lingüística paper similar to "El judeoes

ozunean bidali zure aurkezpena astearte

Lelvidada?" by Yvette Bürki - Academia

EKARPENAK

HEZKIDETZA

Hezkidetza-prozesuak martxan II: talde eragilearen eraketa eta funtzionamendua

Hezkidetza lantzea ez da kontu sinplea; gizartean, parekidetasun eza estrukturala da, eta hezkuntza-erakundeetan, nonahi aurkitu ditzakegu horren erroak. Ez dira gutxi, baina, hezkidetzaren bidea hartu duten eskolak. Testu honen egileek aukera izan dute ikerketa bat egiteko eta ikastetxe batzuen esperientzia gertutik ezagutzeko; horietan aritu diren eragileek egileekin partekatu dituzte euren gogoetak.

Amaia ALBERDI, HUHEZ!ko irakaslea (MU)
Amelia BARQUIN HUHEZ!ko irakaslea (MU)
Miren BARANGUAN, Euskara eta Kulturartekotasunaren arloko irakaslea

[Artikulu honen lehenengo partea aldizkariaren aurreko alalean argitaratu zen: "Hezkidetza-prozesuak martxan I: gakoak eta ikaskizunak". Bi testuak modu autonomoan irakur daitezke.]

Azken urteotan, asko hunartu eta hitz egin da hezkidetzaz. Hain zuzen ere, Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako ikastetxe askotan, lankidetzan 2013tik aurrera egin zen, Hezkuntza-sisteman hezkidetza eta genero-indarkeriaren prebentzioa lantzeko Gida Plana lanetik abiatuta (Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Saila, 2013).

Egun Araban, Bizkaian eta Gipuzkoan indarrean dagoen plana *II. Hezkidetza Plana. Berdintasunerre eta trato onaren bidean (2019-2023)* deritzona da, eta sei helburu ditu: emakumen eta gizonen arteko berdintasuna eta hezkidetza sustatzea; koordinatzeko eta jarraipena egiteko egitura egonkorrak sortzea; irakasleak hezkidetzan prestatzea; familiak eskolara gertatzea; ikasleenertzat egokitzako hezkidetza-planak sortzea, eta, azkenik, ikasgelarako hezkidetza-materialak sortzea.

Zer da hezkidetza? Lerro hauek

Eskerrik asko